

An abstract watercolor painting on a light-colored background. The composition is dominated by vertical strokes and splatters of color, including shades of green, blue, yellow, red, and brown. The texture is layered and expressive, with some areas appearing more saturated and others more washed out. The overall effect is one of organic, gestural movement.

toets

steen

2024 (1)

Inhoud.

- 3 Voorwoord
- 4 De nieuwe bestuursleden
- 5 De Toetssteen redactie
- 6 Portretjes
- 7 Ezels
- 8 Thuis aan de muur
- 10 Het penseel van Rini
- 12 Marc Brussee en Dick van Berkum
- 13 Gedicht
- 14 Klik op kunst
- 16 Dr. Heinz
- 17 Programma
- 18 Contactgegevens

Het voorblad.

Op het voorblad ziet u het werk van Rini, meer over Rini leest u in het interview op bladzijde 10.

De Klop Mode

www.deklopmode.nl, Slotlaan 127 Zeist, 030-6919356

Voorwoord.

Beste Toetsleden, of zal ik zeggen "beste mede-eigenaren van deze mooie vereniging",

Ik wens jullie het allerbeste toe voor dit mooie nieuwe jaar! En wat voor een bijzonder jaar gaat dit worden?! Sinds november is het bestuur weer op volle sterkte en hebben we met elkaar afgesproken de schouders opnieuw te zetten onder onze vereniging door deel te nemen aan commissies, het verlenen van hand en spandiensten en de nieuwe takenlijst. Dat is ontzettend fijn en een mooie start voor dit jubileumjaar waarin de Toets vijftig jaar bestaat: **zien en gezien worden!** Ik ben zelf nog maar een jonkie bij de Toets, maar voel me nu al trots op onze fijne plek waar we onze creativiteit vrij kunnen laten en elkaar kunnen ontmoeten. Laat dat nieuwe jaar maar beginnen!

Hartelijke groet,

— Ineke Helmer

Rina druk bezig met het gezamenlijk schilderij. Lees meer over de de portretjes op blz 6.

De Toets bestaat 50 jaar 1974 - 2024

Zien en Gezien worden in het jubileumjaar.

Wat is er te doen in dit bijzonder jaar, hoe gaan we het vieren? We organiseren enkele activiteiten voor onszelf, als vereniging, zoals het gezamenlijk kunstwerk en een feest en er zijn activiteiten om de inwoners van Zeist en omgeving te betrekken bij de Toets.

We willen ons laten zien, we willen gezien worden. Dit doen we door aan de gang te gaan met portretschilderen. We hebben al 100 zelfportretjes geschilderd, we gaan portretten schilderen met leerlingen van het Christelijk Lyceum Zeist en we gaan 50 portretten schilderen van bekende en onbekende mensen uit Zeist en omgeving. De QR code van de vereniging is in blauw en goud uitgevoerd zodat we deze, samen met het gezamenlijk kunstwerk, mee kunnen nemen naar de Walkartmarkt en de Kunstroute. En als klap op de vuurpijl exposeren we als vereniging in november ook nog een week in Slot Zeist. Het gezamenlijk kunstwerk is geweldig geworden, wat een leuke collage van onze leden.

In februari gaan we van start met de 50 portretten, jullie worden daar door Dick Bouma uitvoerig over geïnformeerd via de Sneltoets.

In april hebben we onze jaarlijkse Open Dag die we iets extra's meegeven doordat enkele leden portretten gaan schilderen van bezoekers.

In april en mei gaan we met de leerlingen van het CLZ aan de slag en deze portretten exposeren we het weekend van 25 en 26 mei in de mooi opgeknapte ruimte naast ons atelier.

Op 22 juni is er feest en Daan Corstjens gaat dit samen met enkele andere leden organiseren.

In de week van 9 tot en met 17 November exposeren we in Slot Zeist en de hele maand november hangen de 50 portretten van inwoners van Zeist in de hal van het gemeentehuis. Deze laatste twee activiteiten worden gecoördineerd door Dick Bouma, Rina van Kilsdonk en mijzelf en we zullen daar jullie hulp hard nodig hebben maar daarover komt de informatie in september.

Wij, de jubileumcommissie, wenst iedereen een fantastisch jubileumjaar.

— Bo, Dick, Jaap, Nel en Rina

Over de tijd ben ik verscheidene keren gevraagd om als penningmeester deel te nemen aan het bestuur van De Toets. Wat mij ervan weerhield om deze taak op mij te nemen was dat ik niet zeker wist of de hoeveelheid werk, die dit zou opleveren, mij niet boven het hoofd zou groeien. Gezien de nijpende situatie van het bestuur en het vooruitzicht om te gaan samenwerken met leuke mensen heb ik toch besloten om de taak van penningmeester op mij te nemen. Momenteel bevind ik mij in de situatie dat ik goed ingewerkt ben en dat ik naar de bezigheden van het komende jaar uitkijk.

Het penningmeesterschap is iets dat goed bij mij past. Ik houd van rekenen, onderzoek doen, overzicht creëren, plannings maken en samenwerken. Voor mij is het belangrijk dat de financiële kant van De Toets goed georganiseerd is. In mijn optiek biedt dit de ruimte en zekerheid voor De Toets om te doen waar het voor staat, nu en in de toekomst.

Petra Hemelrijk

De nieuwe bestuursleden vertellen.

Mijn naam is Ineke Helmer, ik ben 57 jaar en ik ben de nieuwe voorzitter van De Toets. Superleuk dat ik dit mag doen en fijn dat ik kan bijdragen aan deze vereniging. Ik kom graag naar ons atelier en vind het belangrijk dat iedereen (leden en docenten) het hier naar zijn zin heeft en lekker kan werken. Verenigen is niet altijd makkelijk, maar met deze bijzondere groep leden en dit nieuwe bestuur ziet het er goed uit. Ik ben zelf pas twee jaar geleden begonnen met tekenen en schilderen en vind het vooral leuk om allerlei dingen uit te proberen: potlood, houtskool, oliepastel en schilderen met acryl. Ik ken nog lang niet iedereen, maar dat gaat hopelijk gauw veranderen. Ik kijk er naar uit jullie in het nieuwe jaar te ontmoeten.

Ineke Helmer

De Toets, iets om trots op te zijn en te koesteren. Dat zijn de eerste gedachten die bij mij opkomen als ik aan De Toets denk. En dat is ook de reden dat ik me heb aangemeld als bestuurslid. Het is een mooie vereniging waar ik graag mijn steentje aan bijdraag. Als je iets belangrijk vindt, moet je er ook iets voor doen. En hoe kan ik dat beter doen dan mijn kennis en ervaring in te zetten voor De Toets. En die ervaring ligt op het vlak van personeel en organisatie.

Ik hoor nu vaak van leden dat we de kern van De Toets moeten koesteren en bewaren en niet te zakelijk moeten worden. Daar ben ik het helemaal mee eens en om die kern te bewaren moeten we zorgen voor continuïteit en daar zal mijn inzet op gericht zijn en blijven.

Truus Kortenhorst

Even voorstellen: De nieuwe Toetssteen redactie leden.

Marianne de Boer

Sinds 5 jaar ben ik lid van de Toets. Vanaf het begin voelde me direct opgenomen en thuis. Intussen ben ik alweer 67 jaar. Sinds deze uitgave van de Toetssteen ben ik redactielid. Ik hoop mijn steentje daarmee bij te dragen aan onze mooie vereniging. Schilderen doe ik meestal op open atelierdagen en bij voorkeur overdag. Mocht je benieuwd zijn naar wat ik schilder, dan kan je dit zien op www.mariannedeboer.nl/

Paul Reeskamp

Schilderen is mijn belangrijkste hobby. Bij "de Toets" vind ik al 26 jaar ontspanning én veel mooie en gelijkgestemde mensen. Binnen de gezellige lessen en bijeenkomsten blijf ik nog steeds geïnspireerd door veel van onze docenten én mede Toetsleden. Door de Corona beperkingen ben ik de afgelopen jaren vooral naar het "Open atelier" gegaan om daar vrij en onbevangen m'n eigen ding te kunnen doen. Vanuit m'n fantasie maak ik veelkleurig werk dat sprookjesachtig en verhalend is -dat hoor ik vaak-, meestal met veel bomen. Schilderen doe ik in Acryl en soms in olieverf.

Portretjes.

Al weten jullie als leden dit allemaal, even het idee in het kort. In het atelier werd een doos met lege schilders doekjes van 10x10cm neergezet. Ieder mocht er een uitnemen om zijn of haar zelfportret erop te schilderen. Daarna zou er een groot schilderij van worden samengesteld door de bedenkers.

Veel leden hebben het portretje tijdens 'open atelier' geschilderd. Ik heb gevraagd of ik een foto van sommigen mocht maken. Zij deden dat in acrylverf op het mini doekje en vaak met behulp van de spiegel. Anderen hebben dit in stilte thuis gedaan. Dat is natuurlijk best spannend.

Zij vroegen zich vast af wat anderen ervan zouden maken. De doos met lege doekjes werd steeds leger en de andere doos vulde zich langzaam met nieuwe zelfportretjes. Stiekem heeft iedereen gekeken wat anderen van zichzelf over zichzelf hebben geschilderd. Zo'n handschrift zegt ook iets over hoe iemand zichzelf ziet. Dat maakt het extra interessant voor alle toeschouwers.

— Marianne de Boer

Ezels.

Een tijd geleden, ergens in 2023, ontving de "Toets" een bijzonder verzoek.

Een stel oude ezels uit Zeist kregen een uitnodiging voor een weekendje uit, helemaal naar Rotterdam!

Zij zouden daar een mooi feest gaan ondersteunen en daar wilden zij hun rug wel onderzetten. Voor vervoer hoefden ze niet te zorgen, dat zou worden geregeld. Op vrijdag zouden de ezels worden opgehaald. Er kwam een grote aanhangwagen van een bedrijf waar normaal brandkasten, veiligheidssloten e.d. in vervoerd worden.

En met alle respect werd de groep oude ezels ingeladen.

Het werd een mooi weekend waar de ezels veel mensen hebben ondersteund en blij hebben mogen maken!

In de loop van maandag arriveerden ze weer in Zeist.

Ja, de oudjes doen het nog goed, zeker in deze jachtige tijden waar niemand tijd voor elkaar schijnt te hebben. Maar op deze ezels kun je altijd rekenen en zij staan altijd voor je klaar!!!!

Als dank voor hun aanwezigheid en ondersteuning van de feestelijkheden kregen ze een envelop , met daarin een bedrag {250 euro} om er iets leuks mee te gaan doen! Zij hebben besloten om dat in de kas van de "Toets " te storten want ook daar maken ze zoveel leuke, gekke en mooie momenten mee die onbetaalbaar zijn!

Ja als die ezels een konden praten .....

- O.Naker

Thuis aan de muur.

- Door Jan Mienis

“Zeg, jij schildert ook portretten? Daar aan de muur hangt een portret van mijn vrouw. Als jong meisje geschilderd door haar oom Han van Meegeren. Zij groeide vóór de oorlog op in Deventer waar haar oom Han, evenals haar vader, lid was van de kunstkring.”

Ik drink koffie bij m'n buurman. Terwijl ik dit hoor, sta ik op en loop nieuwsgierig naar het lijstje met een prentje iets groter dan een ansichtkaart. Een verfschets op karton, in geelbruine tonen vlot neergezet.

“Maar op deze hier, ben ik echt heel trots!” Buurman wijst op een langwerpige paneel met een klassieke Bijbelse voorstelling. “Jacob en Rachel bij de bron”. En terwijl ik op het werk toeloop, hoor ik achter mij: “van Karel van Mander”.

Het zijn 4 taferelen:

1. De vlucht, rechtsonder, Genesis 27 : 41-28 : 9, de vlucht van Jacob naar zijn oom Laban.
2. De bron, linksonder, Genesis 29 : 1 – 30, Jacob zal hier Rachel ontmoeten.
3. De weg naar het huis, Jacob op weg naar Laban, het huis als een Vlaamse boerenhoeve.
4. De omhelzing, in 't midden, Jacob werkt 14 jaren voor Laban en verkrijgt Rachel.

“Karel van Mander schilder? Hij is toch ook schrijver van “Het Schilder-Boeck”? Ik was de naam van Van Mander tegengekomen bij mijn ontdekking van Michiel Jansz van Mierevelt. Nu stond ik oog in oog met een werk van deze schilder/schrijver, en hoor ik een bizar verhaal:

Historie:

Mijn vrouw en ik hebben het werk **“Jakob en Rachel bij de Bron”** uit erfenis verkregen. Mijn schoonvader, de schilder Willem Korteling, heeft dit schilderij in de jaren dertig van de vorige eeuw aangekocht op de veiling van de overgebleven kunstwerken van het Bisschoppelijk Museum van Haarlem, na overdracht van een aantal kostbare werken aan het Catharijne Convent.

Eén schilderij uit die collectie werd toegeschreven aan de schilder Karel van Mander, zo ook vermeld in de catalogus. Maar deze catalogus ontbreekt tot nu toe.

Nadat ik en mijn echtgenote (dochter van Willem Korteling) het paneel in 1967 geërfd hadden, is het werk gerestaureerd door de bekende restaurateur Martin Bijl, restaurateur van het Rijks Museum in Alkmaar.

Hij raadde aan, als wij het wilden verkopen, dat te doen via een gerenommeerde kunsthandel, nl. Hoogsteder Kunsthandel te 's Gravenhage, De Boer in Amsterdam, en Bijl (zoon van de restaurateur) te Alkmaar.

Buurman vervolgt: Een kunstgeschiedenis student die promoveerde op Van Mander is in 1985 bij mij thuis geweest om het paneel te bestuderen in vergelijking met een soortgelijk schilderij in het Catharijne Convent. Daar hangt een andere “Jacob en Rachel bij de Bron”.

De beschreven beoordeling (11 juni 2018) door en van het Catharijne Convent Utrecht is als volgt:

Excerpt:

In de literatuur wordt de voorstelling Jakob en Rachel, een paneel in de collectie van het Museum Catharijne Convent beschreven. In deze beschrijvingen komen de afmetingen van het beschreven schilderij overeen met de afmetingen van het schilderij in ons museum. De afmetingen van het schilderij dat in uw bezit is komen hiermee niet overeen. Het schilderij in uw bezit kan daarom niet zijn verkregen door aankoop op een veiling van reststukken uit het Bisschoppelijk Museum te Haarlem.

Op het schilderij dat in ons bezit is ligt de nadruk op de figuren, op het schilderij dat in uw bezit is krijgt het landschap meer nadruk. De figuren zijn bovendien gespiegeld t.o.v. de afbeelding die in ons bezit is.

In 2005 heeft buurman een oordeel van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie gevraagd. Ik lees de brief van Suzanne Laemers, assistent-conservator van 27 januari:

Excerpt:

“Naar mijn oordeel vertoont uw schilderij weliswaar verwantschap met het werk van de kunstenaar, maar wijkt de uitvoering van het landschap en de figuurtypen toch te veel af om een toeschrijving aan Van Mander te kunnen rechtvaardigen.”

Buurman: “Ach, het kan mij niets schelen wie de maker is. Het schilderij is voor mij uniek. Prachtig. Ik geniet er elke dag opnieuw van. Volgens medewerkers van het Catharijne Convent is het paneel van laat 16e-eeuwse oorsprong en uit een Vlaams schildersatelier afkomstig. Het schilderij is niet is gesigneerd. Daarom denken ze dat het in Antwerpen is vervaardigd en noemen als mogelijke ateliers de werkplaatsen van de schilders: Frans Floris, Maarten de Vos, Lucas d’Heere of Pieter Flerinck.

Hoe dan ook. Mijn kinderen willen het niet hebben. Dus blijf ik er maar zolang mogelijk van genieten.”

Ik zeg: “Ik ben van een jongere generatie. Met een afmeting van 140 x 60 cm is het schilderij ook wel erg aanwezig in een modern interieur.” En voor ik verder ga kijk ik nog even naar de portretstudie van Han van Meegeren. Sterk geschilderd!

Het Penseel van Rini.

- Door Rina en Bo

Op woensdag 25 oktober brachten we een bezoek aan Rini Brouwer, een avontuur op zich om er te komen! "Jullie hoeven de TomTom niet aan te zetten," zei Rini, "want als jullie van de grote weg af gaan, dan stopt hij en stuurt jullie letterlijk en figuurlijk het bos in, hij kent ons adres niet!" We sloegen een bosweg in, en het werd al snel spannend met stromende regen en diepe kuilen vol water. Een keer kon ik er maar net uitkomen. Ik zei tegen Bo: "Als we vast komen te zitten, kunnen we de ANWB wel bellen, maar die vinden ons nooit!" Bo bekende later dat ze toch wel met geknepen billen heeft gezeten! Op een gegeven moment hebben we contact gezocht met Rini, en zij loodste ons veilig naar haar huis. Pff...

Eenmaal daar belandden we in een stukje paradijs, een prachtige plek met een adembenemend uitzicht vanuit de woonkamer. Elk raam leek wel de omlijsting van een schilderij. Onder het genot van een kopje thee pakte ik mijn briefje erbij.

Ik heb een vijftal vaste punten, maar die liet ik al snel los, want ik besepte dat dat niet ging werken!

Rini heeft ook in Doorn gewoond, op een mooi landgoed. Wat bleek? We hebben daar ooit met een groepje Toetsleden in de prachtige tuin geschilderd! In 2009 hebben ze dat verkocht en zijn ze op een zevenjarige wereldreis gegaan: Zuid-Amerika, door Europa naar het Midden-Oosten, Kaapstad, Azië en Maleisië. In 2017 zijn ze in Maarn neergestreken.

In 2019 is ze lid geworden van de Toets via Corrie Couperus (dank je wel, Corrie!), een vriendin van haar. Ze heeft ooit een workshop schilderen met olieverf gevolgd in Duitsland en was verkocht aan die materie. Maar dat was bij de Toets toch een probleem, en mede daardoor heeft ze andere materialen ontdekt, zoals biester en inkten. We kregen prachtig werk te zien, abstract en vrij. Ze heeft ook een driejarige opleiding bij Artibus gedaan, waar ze trouwens Erie Merkus leerde kennen. Wat een kleine wereld toch! Naar model schilderen vindt ze heerlijk, zeker als Maria en haar man Paolo modellen zijn.

Tijdens de Kunst-route dit jaar, waaraan de Toets ook deelnam, was de fotograaf van de Nieuwsbode aanwezig en nam een foto van onder andere haar schilderij, waarmee ze dus in de krant kwam!

Op de vraag of ze een favoriet werk heeft, antwoordde ze: "Ja, dat hangt bij mijn schoonmoeder." Ze moest natuurlijk heel wat werk onderbrengen toen ze op reis gingen. Ze wil dat werk eigenlijk terughebben, maar schoonmama wil het niet kwijt! Ze hoopt in elk geval dat ze het ooit zal erven.

Tot slot namen we een kijkje in haar atelier, dat in het voorjaar verbouwd zal worden, want het is erg vochtig, wat haar werk niet ten goede komt. "Ik zal nooit stoppen met schilderen," zegt ze, "en we mogen allemaal heel trots zijn op onze prachtige vereniging!"

Rini geeft het penseel door aan Daan Corstjens.

Marc Brussee en Dick van Berkum

Kunstavond 29 september 2023

Te gast is Marc Brussee, een beeldhouwer met een geheel eigen stijl in de abstracte vormgeving van zijn beelden. Ongedwongen en goed bespraakt zet hij uiteen wat zijn betrokkenheid is op het zware en massieve materiaal van vaak enorme omvang.

Na een opleiding in Zuid Engeland aan de School for Sculpture and Design, begint hij vanaf 1994 als zelfstandig beeldhouwer aan het produceren van een hoeveelheid indrukwekkende beelden.

Enorme rotsblokken van velerlei oorsprong worden tot majestueuze beelden gehakt. Met de haakse slijper geslepen, vervolgens eindeloos geschuurd en gepolijst, tot het oppervlak, met zijn onverwachte vormen, in een spiegelend glad product tot rust komt.

Openingen en doorkijk mogelijkheden leiden tot geheel originele resultaten en gevoelswaarden. Van verschillende kanten bekeken, roept dit allerlei andere belevingen op.

Zeer zorgvuldig gekozen en aangepaste sokkels ondersteunen de kunstzinnige waarde van het beeld, dat zich vooral leent voor open ruimten in tuinen of parken, waardoor de omgeving bijdraagt aan het goed tot zijn recht komen van het beeld.

Naast het beeldhouwen heeft hij ook enkele installaties in de open lucht gemaakt als bouwwerken met een variëteit aan materialen. Midden in het veld of park, waar je er tussendoor en onderdoor kunt lopen om het kunstwerk van binnenuit te beleven.

Na het beantwoorden van meerdere, uit belangstelling en waardering gestelde vragen, wordt Marc hartelijk bedankt voor zijn uitgebreide en doorleefde presentatie.

— Martin van der Mey

Appreciatieavond 15 December 2023

Op 15 december jl. was afgesproken dat Isabel Ferrand werk van Toetsleden zou komen bespreken. Helaas heeft zij wegens ziekte af moeten zeggen.

Heel fijn was het dat Dick van Berkum, de echtgenoot van Margot van Berkum, onze Toets docente op dinsdagmiddag, beschikbaar was om het appreciëren over te nemen!

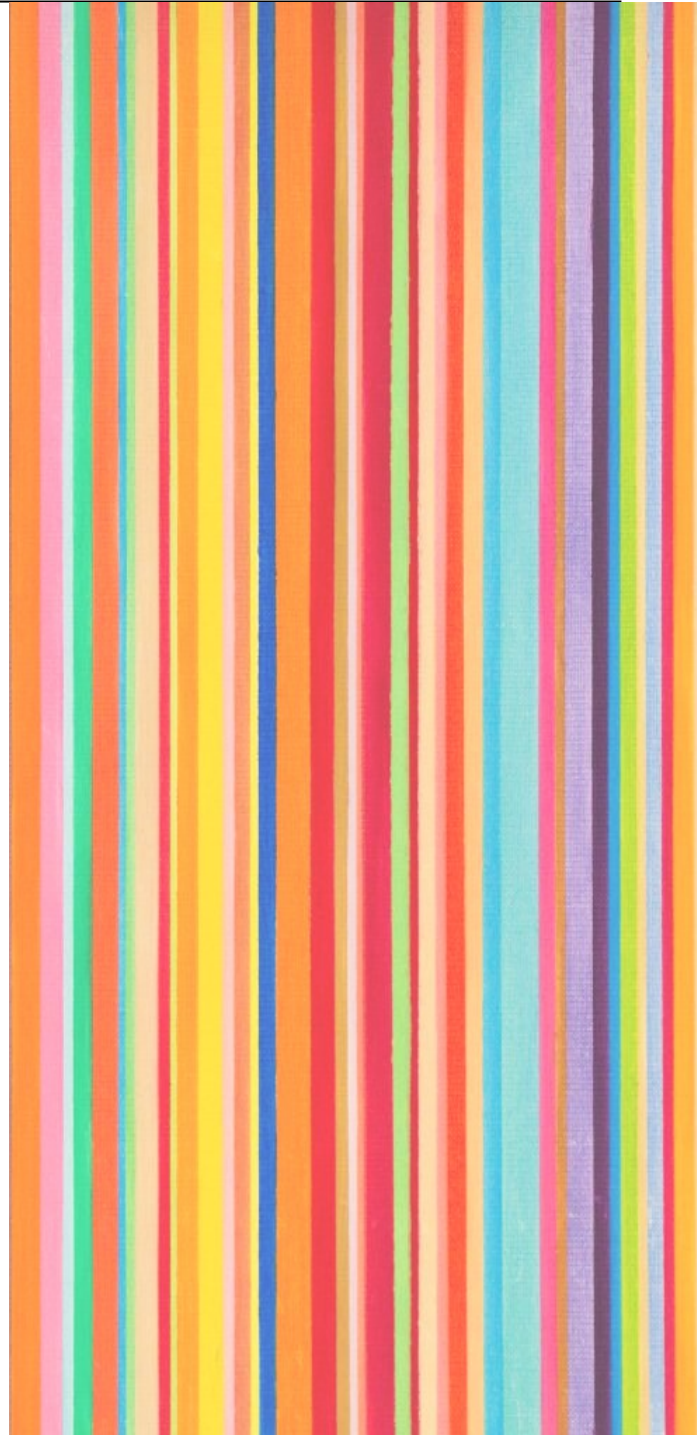
**Kunst
Wat we willen:
Momenten
Van helderheid
Of beter nog: van grote
Klaarheid**

**Schaars zijn die momenten
En ook nog goed verborgen
Zoeken heeft dus
Nauwelijks zin, maar
Vinden wel**

**De kunst is zo te leven
Dat het je overkomt**

Die klaarheid, af en toe

- MARTIN BRIL

Klik op Kunst.

- Door Marjon Vink

In Klik op Kunst worden websites, boeken, filmpjes en het actuele aanbod van musea vermeld. Zo zoek je verder naar recente informatie over kunstenaars, schildertechnieken en actueel kunstaanbod. We juichen het toe als je ook zelf tips doorgeeft voor deze rubrieken. Stuur je reactie naar redactie@detoets.nl.

Websites

www.kunstacademie-online.nl

Kunstenaar en docent Marjolein van der Stoep geeft op deze website tips om je creatieve ontwikkeling te ondersteunen. Via de site kan je inschrijven voor het kleine gratis boekje '5 Gouden Tips om van je kunstwerk een meesterwerk te maken'. Ook kan je je aanmelden voor wekelijkse vervolgtips per mail.

- deze tip is ingestuurd door Daan Corstjens

De musea hebben het moeilijk in deze tijd. Ga kijken !

Musea actueel

Singer museum. *Tonia. Model en activiste.*

Tonia Stieltjes was een bekend kunstenaarsmodel en een belangrijk activiste. Zo poseerde ze voor Jan Sluijters en was een vriendin van Piet Mondriaan. Ze was een maatschappelijk geëngageerde vrouw, die streed voor vrouwenrechten en algemeen kiesrecht.

Tonia wordt met deze eigenschappen geëerd in de Nardinc Galerij van Singer Laren, met portretten van Jan Sluijters en met tekeningen en schilderijen van hedendaagse kunstenaars. Iris Kensmil en Brian Elstak, brengen het leven van Tonia in beeld.

oktober 2023 – 17 maart 2024. Laren

Ook in het Singer museum:

Window of Opportunity. *Marielin Simons.*

In Window of Opportunity maken jonge, talentvolle kunstenaars voor het monumentale raam van Singer een kunstwerk. Zowel bezoekers van Singer Laren als voorbijgangers op straat kunnen het werk zien. Dit jaar heeft kunstenaar Marielin Simons een mystiek landschap gemaakt dat aantrekt en een lust voor het oog is. Voor haar is de natuur een plek waar ze geen behoefte voelt om in te grijpen, maar juist rust ervaart. In een eigen omkaderde miniatuurwerelden wil ze dat gevoel benaderen.

t/m 7 maart 2024. Laren

www.singerlaren.nl

Dordrechts Museum. *Kiss my Soul. Hemelse & Aardse Liefde in de Hedendaagse Kunst.*

Over de verbeelding van de liefde in de 21e eeuw. Meer dan 75 werken geven een overzicht van het hedendaagse liefdeslandschap. Dertig internationaal bekende kunstenaars, o.a. Gijs Assmann,

Marlene Dumas, Vera Gulikers, Juul Kraijer, Charlotte Schleiffert, e.a. verbeelden veel vormen van liefde, vrij van rolpatronen.

t/m 3 maart 2024. Dordrecht

Ook in het Dordrechts Museum:

Evelyn Taocheng Wang. Het Licht is Rond.

Een mengeling van Aziatisch-kalligrafisch en westerse minimalistische kunst. Voor de chinees-nederlandse kunstenaar is het leven in verschillende talen en culturen een groot thema. Aanrader: bekijk de vimeo op de website van het Dordrechts Museum vooraf thuis. www.dordrechtmuseum.nl

September 2023 - 17 maart 2024. Dordrecht

www.dordrechtmuseum.nl/

Rijksmuseum. *Frans Hals. Zijn tijd ver vooruit.*

Uitzonderlijk vernieuwend, vermakelijk en vol lef: Frans Hals was een van de bepalende schilders van de 17de eeuw. Hij is de grondlegger van een eigenzinnige, losse en levendige schilderijstijl, die zeer invloedrijk bleek. Een stijl die wordt gezien als voorloper van het impressionisme.

Het museum heeft zo'n 50 sleutelwerken geselecteerd uit de eigen collectie en deels uit bijzondere bruiklenen.

16 februari – 9 juni 2024. Amsterdam

www.rijksmuseum.nl

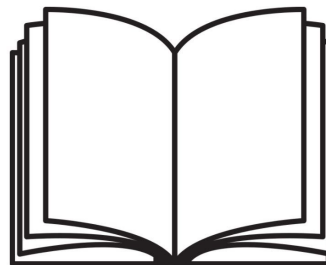
Museum Voorlinden. *Anselm Kiefer - Bilderstreit.*

Anselm Kiefer (Dresden, 1945) is een van de grote kunstenaars van onze tijd. Hij denkt en werkt op monumentale schaal en gebruikt daarbij onconventionele materialen, goud, olieverf, stro, lood.

Zijn beeldtaal, is vol verwijzingen naar geschiedenis, mythologie en literatuur. Hij stelt hiermee ongemakkelijke vragen aan het leven. De solotentoonstelling bij Voorlinden toont zijn intrigerende schilderijen, installaties en kunstenaarsboeken, voor een deel niet eerder vertoond.

t/m 25 februari 2024. Wassenaar

www.voorlinden.nl

Boeken

Abstract. Het spel met techniek en textuur

— Rolina van Vliet. Uitg. Trion Utrecht, 2012

Dit is een praktisch boek voor deelnemers aan de Toets-workshops Monoprint in het voorjaar, om je te oriënteren op experimenten met textuur en materie in je werk. Het boek is soms ook te vinden in de lokale bibliotheek.

[Link naar bol.com](http://link.naar.bol.com)

Programma.

Dinsdag*	9.30– 12.00	Open atelier*
Dinsdag	14.00– 16.00	Margo
Dinsdag	20.00– 22.00	Jil
Woensdag	10.00– 12.00	Willem
Woensdag*	13.30– 16.00	Open atelier*
Woensdag	20.00– 22.00	Jan
Donderdag	10.00– 12.00	Leone
Donderdag	14.00– 16.00	Mascha
Donderdag*	19.30– 22.00	Open atelier*
Vrijdag*	9.30-12.00	Open atelier*

Voor wijzigingen in het programma zie de Sneltoets!

8 januari 2024	Week 2	Stilleven
15 januari	Week 3	Gekleed model
22 januari 2024	Week 4	Vrije keuze
29 januari 2024	Week 5	Naaktmodel
5 februari 2024	Week 6	Stilleven
12 februari 2024	Week 7	Gekleed model
<i>Week 8 Voorjaarsvakantie</i>		
26 februari 2024	Week 9	Vrije keuze
4 maart 2024	Week 10	Naaktmodel
11 maart 2024	Week 11	Stilleven
18 maart 2024	Week 12	Gekleed model
25 maart 2024	Week 13	Vrije keuze
1 April 2024	Week 14	Naaktmodel
8 April 2024	Week 15	Stilleven
15 April 2024	Week 16	Gekleed model
22 April 2024	Week 17	Vrije keuze
<i>Week 18 & 19 Meivakantie</i>		
13 mei 2024	Week 20	Naaktmodel
20 mei 2024	Week 21	Stilleven
27 mei 2024	Week 22	Gekleed model
3 juni 2024	Week 23	Vrije keuze

Teken - en schilder vereniging

'de Toets'

www.detoets.nl

Atelier

Noordweg Noord 149 b,
3704JG Zeist (toegang via PGGM
Noordweg Noord 150)
Tel.: 06 18695480
IBAN nr.: NL70INGB0003179972
t.n.v. penningmeester De Toets, Zeist.
(K.v.K.: 40476422)

Ledenadministratie

Martha van den Bremer
marthavandenbremer@gmail.com

Toetssteen redactie

Marianne de Boer
Rina van Kilsdonk
Paul Reeskamp
Marjon Vink
Bowine Vlak
redactie@detoets.nl

Bestuur

Voorzitter: Ineke Helmer
voorzitter@detoets.nl

Vice Voorzitter: Nel Barnier
nel.barniernl@gmail.com

Secretaris: Dirk Verstegen
secretaris@detoets.nl

Penningmeester: Petra Hemelrijk
penningmeester@detoets.nl

Culturele zaken: Rina van Kilsdonk
rinavankilsdonk782@gmail.com

Beheer atelier: Hans Doortmont
hansdoortmont@outlook.com

Modellenorganisatie:
Martin van der Mey
mvandermey@live.nl

PR en communicatie: Nel Barnier
nel.barniernl@gmail.com

Portefeuille Docenten: Truus Kortenhorst
t.kortenhorst@planet.nl

Atelier bibliotheek: Nelleke Keijner
nkeijner@gmail.com

Gastdocenten

Jan de Haas
0615409122
jandehaas43@hotmail.com
www.jandehaas.com

Jil Klappe
0629031550
jklappe@gmail.com
www.jilklappe.eu

Margo van Berkum
0640683204
margovanberkum@gmail.com

Mascha Teune
0644558816
maschateune@hotmail.com
www.maschateune.nl

Willem Vreeswijk
0614792433
halter@planet.nl
www.willemkvreeswijk.nl

Leone Zielhuis
0627126800
leonezielhuis@gmail.com

Alles voor kunst en kantoor, de mooiste
lijsten en drukwerk onder één dak in Zeist.

Via onze digitale
nieuwsbrief blijft u op
de hoogte. Inschrijven
kan via onze website.

Als lid van de Toets
ontvangt u altijd 10%
korting bij ons!

HEGER EN VAN DEN BERG | TEMPOFIX
VOORHEUVEL 76 | 3701 JG ZEIST
030-6930502 | WWW.HEGERZEIST.NL

Teken - en schilder vereniging

'De Toets'

www.detoets.nl

